

**Пилотсызочучы аппаратлар һәм җүмитү вакытында халыкның гамәлләре турында
Татарстан
Республикасы муниципаль берәмлекләренә җирле үзидарә органнарына Күрсәтмә**
Ә

Урамда булганда:

характерлытавышышетең, очып баручы пилотсызочучы аппарат
силуэтын күргәч, түбәндәге гамәлләр тәкъдим ителә:

үз куркынычсызлыгыңны тәмин итәргә, күз күрмә зонасын (куркыныч зонаны)
ташлап китәргә, мөмкин булганча зигзаглап йөгәрергә;

кичекмәстән якындагы корылмага (бина, яшеренууыны, подвал,
жирастык ичүе яки паркинг бинасы), ағачлар артына, стена артына һ. б. жирләргә
качырга;

шартлаткыч матдәләрен ташлап, аңа чыткә йөгәрергә, якындагы корылмада,
бетон стена, койманигезе, бордюр артына качарга, алар булмаганда - жиргә, канауга
яки чокыргая тарга һәм куллар белән башны капларга;

беренчә шартлаудан соң күтәрелмәскә, чыткә тәгәрәргә яки шуышырга;

пилотсызочучы аппарат төшкәндә аңа яки аның калдыкларына кагылмаска:
алар шартларга яки агулы булырга мөмкин.

Өйдә (бинада) булганда:

пилотсызочучы аппарат һәм җүме вакытында өйдә (бинада) булганда,
мөмкин булганча иңаскы катларга, подвалга яки жирасты паркингына төшәргә кирәк;

пияладан торган элементлары булган заманча биналар бириккү куркыныч, -
шартлау очрагында мондый корылма ишеләчәк, ә
пияла бириккү вакочлыкый пылчыкларга ватылачак;

фатирда булганда тәрәзәерәк булган урынта барга кирәк, стена лар арасында,
кагыйдә буларак, бу ванна бүлмәсе, чулан, аннары идән гәүте тырыга кирәк;

Тәрәзә янына килү катгый тыела!

Лифтка керергә ярамый!

торақ-коммуналь хуҗалык органнары (идарәче компания)
тарафыннан эерләнгән һәм шул максатлар өчен каралган саклау корылмасына
(качууынына) тиз арада качырга;

**Саклау корылмасы алдан җайлаштырылган,
җиһазландырылган һәм качучы кешеләрне кабул
итүгә эерләнгән булырга тиеш!!!**

саклау корылмасы булмаганда подвалга төшәргә;

Подвалны ике чыгу юлы булырга һәм вентиляция сешләргә тиеш!

эгәрышы курын (подвал) юки кән - бинаның аскы (цоколь) катына төшәргә,
тәрәзә сеш бүлмә, терәк дивар лар арасындагы урынта барга, идән гәүте тырыга һәм иелергә.

Транспортта:

транспортта баручыларга, аны ташлап, якындагы пышы курынга качарга кирәк;
автомобильне (транспорт чарасын) туктатырга,

якындагыышыкурынгакачырга;ышыкурынбулмагандажиргә, канауга яки чокыргаятаргаһәмкулларбеләнбашныкапларга.

«Внимание! Республика Татарстан! Опасность атаки БПЛА» сигналыналгач:

Социальәһәмиятлеобъектлардаһәмкеше жыелу урыннарда:

социальәһәмиятлеобъектлардаһәмкеше жыела

торганурыннардабарлыкчараларнытуктатырга;

Пилотсызочучы

аппарат

һөжүмеһәмэшитүтәртибетурындахәбәритүнеобъектлысөйләмсистемасы (хәбәр бирүжайланмасы) буенчатавышхәбәрентапшыру юлы беләнөештырырга;

Пилотсызочучы аппарат һөжүмеочрагындагамәлләртәртибетурында объект инструкциясендәкаралганчараларныбашкаругакерешергә (алда — инструкция);

бүлмәләрнеэлектрсызкалдырырга (электрприборларынсүндерергә, утнысүндерергә);

тәрәзәләрнеһәмишәкләрненыклапбарга;

икенчелзарарлаучыэлементлардан

(пыялакыйпылчыкларыһәмбинаконструкциясеватыкларыннан)

жәрәхәталмасөчентәрәзәләрдәнһәмтышкыдиварларданмөмкинбулганмаксимальрак лыкта торырга;

инструкциядәкаралганикенчелзарарлаучыэлементлардансакланучараларынкул ланырга;

алданжайлаштырылганһәмжиһазландырылганышыкурыннарныкешеләрне кабул итүгәэзерләргә;

пилотсызочучы аппарат очыпкилүочрагынаһаваны күзәтү өченобъектлар (учреждениеләр, оешмалар) периметры

буенчатотрыклыэлементәбеләнкүзәтүпостларыкуярга;

үзеңбеләнәшәренәргәшәхсидокументларны,

булганиндивидуальсакланучараларын, дару тартмасын, элементчараларын, кирәкле су һәмазык-төлекзапасын (булганочракта) алырга;

булганиндивидуальсакланучараларынәзертотарга;

кешеләрнегамәлләрбеләнидарәитүөчентотрыклыэлементәһәртөркемдә 15 кешедәнартмаганәшәренүтөркемнәренәтаратырга;

тизарада, паникагабирелмичә, уяулыкныһәмтынычлыкнысаклап, әшәренүчеләртөркемнәренбиналарданчыгарырга;

эвакуация урыннарындаәшәренүчеләртөркемнәренәтупларга, билгеләнгән сигнал буенчәәшәренуурыннарынакачарга эзербулырга;

эвакуация

урыннарыбуларакбиналарныңаскыкатларындагыкоридорлардатәрәзәсезбүлмәләрне, терәкдиварларбеләнсакланганурыннардан мәжбүритәртиптәфайдаланырга;

куркынычсызлыкчараларытурындаһәмалдагыгамәлләртәртибебуенчәәшәренүч еләртөркемнәребеләнинструктажларүткәергә;

медицина

персоналынәзәрлеккәкитерергәһәм

медицина

ярдәмәкүрсәтүчараларыбеләнэвакуацияләуурыннарынажибәергә;

«Отбой атаки БПЛА» сигналыналганчыәшәренуурыннарыннан чыкмаска һәм аларныташлап китмәскә.

Яшеренү урыннарына качу хәбәрән (сигналын) алгач:

житәкче состав яшеренү урыннарына качуга билгеләнгән сигнал бирә; яшеренүчеләр, җаваплы хезмәткәр күрсәтмәләре нигезендә, алдан әзерләнгән, шул максатлар өчен җайлаштырылган һәм җиһазландырылган яшеренү урыннарында урын алалар;

«Отбой атаки БПЛА» сигнал алганчы яшеренү урыныннан чыкмаска һәм аныташлап китмәскә.

Объект (учреждение, оешма) территориясенә пилотсыз очучы аппарат төшкәндә:

шунда укашыгыч оператив хезмәтләренәң «112»
бердәм чакыру номеры буенча шалтыратырга. Хәбәри түченәң фамилиясен,
исем һәм матасының исемен, аппаратның табылган вакытын, урынын (адресын) һәм
оператор сораган башка мәгълүматларның хәбәри тәргә,
шулай ук вакыйга турында житәкчеләккә (персоналга) житкерергә;

пилотсыз очучы аппарат
төшкән урыннан куркынычсызраклык тәторырга һәм ашыгыч оператив хезмәтләр киңлә
нчә аңа беркемне дә китермәскә;

ашыгыч оператив хезмәтләренәң вакыйга булган урынга тоткарлыксыз керүгә тәэмин
итәргә;

ашыгыч оператив хезмәтләр киңләгәч, аларның күрсәтмәләре буенча эш итәргә;
төшкән пилотсыз очучы аппарат янында булганда радиоаппаратура,
мобиль телефоннар, GPS/ГЛОНАСС жайланмаларыннан файдаланырга,
шулай ук фотога төшерү һәм пилотсыз очучы аппарат
төшкән урынның сурәтләрен чәлтәргә салу **катгый тыела;**

житәкче состав командасы буенча **«Внимание! Республика Татарстан! Отбой атаки БПЛА»** сигналыналынгач,
яшеренү урыныннан китәргә һәм аның күрсәтмәләрен нигезендә эш итәргә.

Пилотсыз очучы аппарат һөҗүмнәре турында ашыгыч мәгълүматны (push-
хәбәрләр рәвешендә) Android һәм IOS
операцион системалары базасындагы мобиль җайланмаларны кулланучылар «МЧС
России» мобиль кушымтасыннан алырга мөмкин. Ул RuStore, Google Play,
AppGallery һәм AppStore кушымталары кибетләрендә бушлай куя өчен мөмкин.
Мобиль кушымтаны табу, кую һәм аның белән эшләү
өчен, кулланучының җентекле кулланмасы Россия ГТХМ сайтында урнаштырылган.